

Iekļaušā izglītība Pedagogu un vecāku atbildība

Ievērojot Vispārējās izglītības likuma 1.panta 14.punktā noteikto kopsakarā ar Ministru kabineta 2019.gada 19.novembra noteikumu Nr.556 "Prasības vispārējās izglītības iestādēm, lai to īstenotajās izglītības programmās uzņemtu izglītojamos ar speciālām vajadzībām" 4.punktā noteikto, speciālās vajadzības ir nepieciešamība saņemt tāda veida atbalstu un rehabilitāciju, kas rada iespēju izglītojamajam apgūt izglītības programmu, ņemot vērā viņa veselības stāvokli, spējas un attīstības līmeni.

Izglītojamajam, kuram nav pedagoģiski medicīniskās komisijas atzinuma, bet kuram konstatētas attīstības vai mācīšanās grūtības, izglītības iestādes atbalsta speciālisti (izglītības vai klīniskais psihologs, logopēds, skolotājs logopēds vai speciālais pedagogs), pamatojoties uz nepilngadīgā izglītojamā vecāku iesniegumu, veic attiecīgi pedagoģisko vai psiholoģisko novērtējumu un sniedz atzinumu. Atzinumā norāda ieteicamos atbalsta pasākumus atbilstoši šo noteikumu 1.pielikumam vai citus izglītojamam piemērotus pasākumus. Gadījumā, ja izglītojamā vecāki nesadarbojas ar izglītības iestādi, pedagoģiskais vai psiholoģiskais novērtējums tiek veikts pēc izglītības iestādes iniciatīvas, par to informējot izglītojamā vecākus.

Atbilstoši Izglītības likuma 30.panta pirmajā daļā, 51.panta pirmās daļas 1., 5. un 6.punktā un otrajā daļā, Vispārējās izglītības likuma otrās daļas 3.punktā, Ministru kabineta 2018.gada 27.novembra noteikumu Nr.747 "Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu un pamatizglītības programmu paraugiem" 9.punktā noteiktajam, izglītības iestādes vadītājs ir atbildīgs par izglītības iestādes darbību un tās rezultātiem, izglītojamo speciālo vajadzību apzināšanu, izglītības iestādes pedagogiem ir pienākums radoši un atbildīgi piedalīties attiecīgo izglītības programmu īstenošanā, sadarboties ar izglītojamā ģimeni izglītības jautājumos, kā arī pedagogi ir atbildīgi par savu darbu, tā metodēm, paņēmieniem un rezultātiem.

Lai nodrošinātu pamatizglītības satura īstenošanas mērķi un pamatizglītības uzdevumus, izglītības iestāde izglītības programmas satura īstenošanu nodrošina atbilstoši pamatizglītības standartā noteiktajiem principiem, tostarp (i) pedagogam mācīšanās mērķu sasniegšanai ir pienākums izmanto daudzveidīgas mācību organizācijas formas, variējot to īstenošanu atbilstoši skolēna mācīšanās vajadzībām, (ii) izglītības iestādei ir pienākums iesaistīt vecākus skolēna mācīšanās atbalstam, sniedzot regulāru atgriezenisko saiti par skolēna sniegumu un izaugsmi, (iii) pedagogiem un pārējam izglītības iestādes personālam regulāri jāsadarbojas, kopīgi jāplāno mācību satura īstenošanu, jāseko katra skolēna izaugsmei un jāveic nepieciešamos uzlabojumus mācību un audzināšanas procesā, jāveido izglītības iestādes kultūru, kas nodrošina labākas mācīšanās iespējas ikvienam skolēnam, (iv) izglītības iestādei pēc iespējas agrāk pirmreizēji jānoskaidro skolēna pamatprasmes un mācīšanās vajadzības un jāseko katra skolēna izaugsmei, iegūtos datus jāizmanto pedagoģiskās darbības plānošanā un atbilstošā atbalsta izvēlē un īstenošanā, palielinot ikviena skolēna pilnvērtīgas līdzdalības iespējas mācību procesā.

Izglītības likuma 3.1panta pirmā daļa paredz, ka ikvienam cilvēkam ir tiesības iegūt kvalitatīvu izglītību, tostarp neatkarīgi no veselības stāvokļa. Tieši tāda ir iekļaujošās izglītības būtība – nodrošināt šo tiesību ievērošanu. Ievērojot iepriekš minēto, izglītības iestādē ir jānoteic izglītojamā mācīšanās vajadzības un jāsniedz izglītojamā vajadzībām atbilstošie papildu atbalsta pasākumi, jāplāno un jāuzlabo mācīšanu, kā arī regulāri jāiesaista vecākus skolēna mācīšanās atbalstam.